

Aşağı Saksonya
Eğitim Bakanlığı

İlk Okul Sonrasında Devam Edilen İkinci Kademe / Ortaöğretim Okulları

Önemli Sorular ve Yanıtları

Aşağı Saksonya

Önsöz

Bir okuldan diğerine geçiş şekilleri

Sayın Hanımefendiler, Sayın Beyefendiler, Sevgili Ebeveynler ve Veliler,

2015/2016 öğretim yılından başlayarak öğrenciler ilkokulu bitirdikten sonra bir sonraki okul kademesine geçiş ile ilgili bir öneri almıyorlar. Yani ortaöğretime hangi okul türünde katılacaklarını sizler kararlaştırmak durumundasınız.

Bu broşür sizlere Aşağı Saksonya Eyaletindeki eğitim sistemi ve içerdiği farklılıklar hakkında bir yönlendirme sağlamak amacı ile hazırlanmıştır.

Ayrıca çocuğunuz 4. sınıfa gittiği müddetçe okul öğretmenleri ile danışma amaçlı görüşmeler yaparak çocuğunuzun okuldaki durumu hakkında ayrıntılı bilgi edinebilirsiniz. Lütfen bu danışma hizmetinden yararlanınız. Ve ikinci kademe okulların eğitimle ilgili yasal görevleri, çalışma metotları ve çocuklara yönelttikleri beklentiler hakkında bilgi verdikleri toplantıları da kaçırmayınız. Bir okuldan diğerine kolayca geçiş yapılabilmesi Aşağı Saksonya'nın eğitim politikasının en önde gelen ilkelerinden biridir.

Böylece çocuğunuzun eğitiminin ne şekilde devam edeceği hakkında vereceğiniz kararın sağlam temellere dayanmasını sağlayabilirsiniz. Seçilen okul türünün getirdiği beklentileri heves ve istekle karşılayan mutlu çocuklar, ortak hedefimizi oluşturmalıdır.

Frauke Heiligenstadt

Frauke Heiligenstadt
Aşağı Saksonya Eğitim Bakanı

1. Çocuğumun ilkokul sonrasında hangi okula devam edeceğine karar verirken ne gibi yardımlardan yararlanabilirim?

İlkokul, 4üncü sınıf boyunca sizi çocuğunuzun bireysel gelişimine ilişkin bilgilendirmek ve ilkokul sonrasında gidilen okullar ve alınan eğitim türleri hakkında size danışma hizmeti vermek amacıyla en az iki görüşme imkânı tanır.

Öğretmenlerin çocuğunuzun tanıdığını ve başarımını diğer öğrencilerle kıyaslayarak da değerlendirme yetisine sahip olduğunu unutmayınız. Ayrıca 3üncü sınıfın sonuna doğru veya 4üncü sınıfın başında yapılan bir bilgilendirme toplantısında ikinci kademe eğitimdeki beklentiler ve ilgili müfredat, okul değiştirme imkânları ve farklı diplomalar hakkında bilgilendirilirsiniz. Bundan sonra çocuğunuzun ilköğretim ardından nasıl devam edeceğini kararlaştırabilir ve ortaöğretim veren ikinci kademe bir okula kaydını yaptırabilirsiniz. Bu okullara kayıt süresi genellikle yaz tatilinden 5 ilâ 10 hafta önce olur.

Özel pedagojik desteğe ihtiyacı olan öğrencilerle ilgili velilere yönelik ek bilgileri „Ortaöğretime Geçiş: Geçişlerin Şekillendirilmesi!“ adlı broşürden edinebilirsiniz.

Söz konusu broşürü internette

www.mk.niedersachsen.de

> Service > Publikationen > Weitere Themen

adresinde bulabilirsiniz.

2. Danışma amaçlı görüşmelerin içeriği ile ilgili bağlayıcı kurallar var mıdır?

Söz konusu iki görüşmenin özellikle düzenlenmiş resmi bir formüler üzerinde protokole alınması zorunludur. Böylece sürecin eşitliği ve öğretmenlerin önemli konuların tümünün ele alınmış olduğundan emin olması sağlanır. Sizinle yapılan bu görüşmenin temelini çocuğunuzun başarı seviyesi, öğrenim gelişimi, sosyal yetileri ve çalışma ile ilgili davranışları oluşturur. Ortaöğrenime / ikinci kademe okula geçiş konusunda danışma hizmeti alınması çok önemlidir. Şart koşulan belli not ortalamaları bulunmamaktadır, ancak genel not durumu hedeflenen okul türünü göz önünde tutarak değerlendirilmelidir.

© drubig-photo / Fotolia

Öğrenim sonuçlarının yanı sıra öğrencinin kişiliğinin gelişimi ve öğrenim sonuçlarını etkileyen olguların da göz önünde tutulması gerekir.

3. Ortaöğretim / ikinci kademe okulların beklentilerini nereden öğrenebilirim?

Hauptschule, *Realschule*, *Oberschule*, *Gymnasium* ve *Gesamtschule* olarak ayrılan ortaöğretim kurumlarının şartları ve koşulları hakkında doğrudan bu okullara başvurarak bilgi edinebilirsiniz. Bu okullar örn. „Açık Görüşme Günü“ gibi bilgilendirme etkinlikleri gerçekleştirirler.

İkinci kademe okulların farklı eğitim görevleri şöyle tanımlanabilir:

Hauptschule öğrencilere gerçek günlük yaşam şartlarına uygun bir temel genel kültür sağlar ve öğrencileri ilgi alanlarını göz önünde tutarak meslek hayatına yönlendirir; aynı zamanda meslek eğitiminde ilgi alanlarına uygun bir ağırlık noktası oluşturmalarına yardımcı olur. Bu okul türü öğrencilerin temel becerilerini, iş hayatı için gerekli davranışları ve temel kültürel teknikleri güçlendirir ve özerk öğrenmeyi teşvik eder. Derslerde aktif öğrenme tarzına özellikle değer verilir.

Realschule öğrencilerinin geniş genel kültür edinmesini sağlar ve genel anlamda mesleğe yönlendirir. Öğrencilere karmaşık faaliyet bağlarını bir arada ele alma imkânını tanır ve öğrenme süreçlerini giderek daha özerk gerçekleştirmelerine yardımcı olur. *Realschule*, öğrencilerinin yabancı dil, ekonomi, teknik veya sağlık ve sosyal konulardan oluşan ağırlıklı alanlardan birinde (profil) bireysel ağırlık noktaları oluşturmalarını sağlar.

Gymnasium, öğrencilerinin geniş ve derin bir genel kültür edinmesini ve yükseköğretime yönlenebilmesini sağlar. Özerk öğrenmeyi ve bilimsel çalışmayı güçlendirir. Gerek birinci kademe gerekse ikinci kademe ortaöğretimde sunulan geniş ders yelpazesi sayesinde öğrencilerin ilgi alanlarında bireysel ağırlık noktalarını oluşturmaları mümkün kılınır.

Oberschule, öğrencilerine temel, genişletilmiş veya derin bir genel kültür verir ve yetkinliklerine ve tercihlerine uygun bireysel ağırlık noktaları oluşturmalarını mümkün kılar. *Oberschule* temel becerileri, özerk öğrenmeyi güçlendirir ve sosyal öğrenmeyi teşvik eder. Bu okul türü 9uncu ve 10uncu sınıfta

- Mesleğe yönelme ve meslek eğitimi ile ilgili girişimlerin uygulandığı, meslek pratiklerine yönelik bir ağırlık noktası ve
- Yabancı diller, ekonomi, teknik, sağlık ve sosyal konular ve *Gymnasium*'a geçmek isteyenlerin ikinci kademe ortaöğretime katılabilmeleri için bir hazırlık kursu sunar.

Gesamtschule, öğrencilerine temel, geniş kapsamlı veya derin bir genel kültür verir. Temel becerileri, özerk öğrenmeyi ve bilimsel çalışmayı güçlendirir ve öğrencilerin yetkinliklerine ve tercihlerine uygun bireysel ağırlık noktaları oluşturmalarını mümkün kılar. **Integrierte Gesamtschule (IGS)** farklı öğrenme ortamlarından gelen öğrencilerin ortak öğrenme deneyimleri edinmesini sağlar ve ortak dersler ile sosyal öğrenmeyi teşvik eder.

4. Söz konusu okullardan hangi diplomalar alınır?

Aşağı Saksonya Eyaletinde ikinci kademe eğitim veren okullardan aşağıda belirtilen diplomalar alınır:

9uncu sınıfın sonunda

- *Hauptschule* diploması
- Öğrenmeye odaklı *Förderschule* (destekleyici okul) diploması

10uncu sınıfın sonunda

- *Sekundarabschluss I – Realschule* (orta okul) diploması,
- *Sekundarabschluss I – Hauptschule* diploması.
- Genişletilmiş *Sekundarabschluss I*, öğrencinin genel eğitim veren bir *Gymnasium*'un veya bir *Gesamtschule*'nin veya bir meslek lisesinin (*berufliches Gymnasium*) ikinci kademe ortaöğretim kısmının hazırlık aşamasına katılma hakkını kazanmasını sağlar.

Gymnasium ve kooperatif veya entegre *Gesamtschule*'nin ikinci kademe ortaöğretim kısmından alınan diploma Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu (*Fachhochschule*) na devam etmeye veya genel yüksek öğrenim yapmaya hak kazandırır. Bu okullar uygulamalı bilimler yüksekokuluna gitmek için gerekli pratik dönemin tamamlandığı kanıtlandığında uygulamalı bilimler yüksekokuluna gitmek için gerekli olan okul eğitiminin tamamlanmış olduğunu tasdikler. Bunun yanı sıra meslek okullarından da söz konusu diplomaların alınması mümkündür. Alınan diplomaya bağlı olarak orta öğrenimin ikinci kademesinde, bir uygulamalı bilimler yüksek -okulunda veya bir üniversitede eğitime devam edilebilir.

5. Çocuğumu ortaöğretim okuluna nasıl kayıt ettirebilirim?

İlkokuldan ortaöğretim okuluna geçiş için gerekli temel 4üncü sınıfın ilk yarım yılı sonunda alınan karne ve velilerin okul tarafından verilen ayrıntılı danışma hizmetinden yararlanmış olmasıdır. Veliler çocuklarını daha önce de olduğu gibi ortaöğretim okuluna doğrudan kayıt ettirirler („ebeveynlerin özgür iradesi“). Bir *Oberschule* veya *Gesamtschule*'ye geçiş söz konusu olduğunda, okuldaki derslerin organizasyonuna bağlı olarak 5inci sınıfta şu durumlar bulunabilir:

© Christian Schwier / Fotolia

- 5inci sınıftaki dersler yaş grubuna göre veriliyorsa (ortak dersler) *Oberschule*'ye kayıt daha sonraki bir okul ayrımını veya daha sonra yapılacak not ortalamaları değerlendirilmesini göz önünde tutmaksızın yapılır.
- 5inci sınıfta matematik ve İngilizce dersleri farklı not ortalamalarına uyarlanmış şekilde veriliyorsa, ebeveynlerin kararına göre alınan bu derslerde istenen okul türüne uygun seviyede kurslara kayıt yapılır.
- Çoğunlukla okul dalına göre ders veriliyorsa öğrenci doğrudan ebeveynlerin istediği okul dalına kayıt edilir.
- Entegre *Gesamtschule* (IGS) de dersler yaş gruplarına göre uyarlanmış (ortak, içinde farklılıklar olan dersler). Kayıt daha sonra yapılacak not ortalaması değerlendirmesinden bağımsız olarak, henüz sabit karar vermeyi zorunlu kılmayarak yapılır.
- *Kooperatif Gesamtschule*'de (KGS) dersler okul dalına göre ayrılmış gruplara yönelik veya ortak olarak şekillendirilebilir. Bu dahili organizasyondan bağımsız olarak KGS okuluna kayıt daima ebeveynlerin istediği okul dalına yapılır.

6. Çocuğumun beklenenden fazla yetkinlik sahibi olduğu ve daha çok başarıml göstermesinin mümkün olduğu ortaya çıkarsa okul değıştirmesi mümkün müdür?

Okullar arasında geçişin daima mümkün olması merkezi öneme sahiptir. Bundan ötürü ortaöğretim okullarında sunulan eğitim yolları arasında, bir okul türünden diğereine geçişin daima mümkün olabileceği şekilde uyarlama yapılmıştır. Hatta belli şartlar altında (not ortalaması) okul türünü değıştirme bir yasal haktır ve karnede de belirtilir. Bu durumda okulun değıştirilmesine karar verenler, velilerdir. Ayrıca veliler olarak siz okul türünün değıştirilmesini bir istem ile yazılı talep edebilirsiniz. Bu konuda karar veren merci sınıf konferansıdır. Sınıf konferansı çocuğunuzun öğrenme ve başarıml gelişimini göz önünde tutarak yeni seçtiğiniz okul türünde başarılı olması olasılığını değerlendirir.

7. Çocuğumun başarıml durumu seçtiğim okul türündeki beklentileri karşılayamadığını gösterdiği takdirde ne yapmam gerekir?

Bu durumda da okul türleri arasındaki geçişin mümkün olması ilkesi geçerlidir. Veli olarak siz okul türünün değıştirilmesini yazılı istem ile talep edebilirsiniz. *IGS'de* öğrenciler, sınıf geçme kararı olmaksızın bir sonraki sınıfa geçerler. Sınıf içinde farklı çalışma mümkün olduğundan ve 7inci sınıftan itibaren İngilizce, matematik, Almanca ve doğa bilimlerinde gruplar not ortalamaları göz önünde tutularak ayrıldığından çocuk sahip olduğu başarıml seviyesine uygun bir ders ortamı bulur. Böylelikle çocuğın öğrenmede başarısız olması önlenir ve kendisi için mümkün olan en yüksek diploma seviyesine götüren yol uzun süre açık tutulur. *Oberschule'de* öğrencilere „bir çatı altında“ temel ve genişletilmiş bir genel kültür verilir. *Gymnasium* aşamasını da sunan *Oberschule'lerde* ise daha derin bir genel kültür sunulur. Geçişlerin mümkün olması ve beklentilerin öğrencinin bireysel öğrenme ve başarıml seviyesine uyarlanması başarıml seviyesi değıştiğinde okul türünün değıştirilmesini gereksiz kılar.

© drubig-photo / Fotolia

KGS'de Hauptschule, Realschule ve Gymnasium birbiri ile bağlantılı ve ilintili „bir çatı altında“ bulunan okul dalları olarak yönetilir. Dersler okul dallarına ortak verildiğinden ve okul dalları arasında geçiş mümkün olduğundan geçişlerin daima mümkün olması güvence altına alınmıştır ve beklentilerin öğrencilerin bireysel başarıml ve öğrenme seviyelerine uygun olması sağlanmıştır. Bundan ötürü çocuğunuzun öğrenme başarımlı değıştiğinde okul türünün değıştirilmesi gerekmez. Bir çocuk aynı sınıfa iki yıl devam ettikten sonra veya iki yıl art arda bir sonraki sınıfa geçirilmediği takdirde sınıf konferansının alacağı bir kararla başka bir okul türüne sevk edilebilir. Bunun nedeni, çocuğın sürekli yerine getiremeyeceği beklentilere maruz kalmasının önlenmesi ve ona daha iyi gelişme fırsatlarının sunulmasıdır. Sevk edilmediği durumlarda ise öğrenci bulunduğu okulda bir sonraki sınıfa devam eder.

© contrastwerkstatt / Fotolia

8. Ebeveynler çocukları için belli bir okulu seçmekte serbest midir, yoksa okullar semtlere göre belirlenmiş midir?

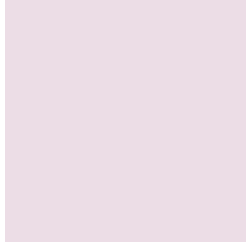
Okul bölgesinin belirlenmiş olduğu durumlarda çocuğunuz seçtiği okul türüne bulunduğunuz okul bölgesinde devam etmek zorundadır. Ancak özel durumlarda istisnai müsaade verilmesi mümkün olabilir (aşırı zor bir durumun oluşması veya özel bir pedagojik nedenin bulunması). Çocuğunuzun tam gün tedrisatlı bir okula devam etmek istediği ve okul bölgenizde böyle bir okul bulunmadığı durumlarda başka bir okul bölgesinde bulunan tam gün tedrisatlı bir okula devam etmesi mümkündür, ancak bu okula kabul edilmesi ile ilgili bir yasal hak ileri sürülemez (bkz. „9 uncu madde: Bir okulda kayıt başvuruları okulun öğrenci alma kapasitesini aşıyorsa ne yapmak gerekir?“). Okuldan sorumlu idarî merci tarafından okul bölgeleri belirlenmemiş ise istenen her okula devam etmek serbesttir.

© ti-ja / iStock

9. Bir okulda kayıt başvuruları okulun öğrenci alma kapasitesini aşıyorsa ne yapmak gerekir?

Tam gün tedrisatlı okullarda (*Oberschule* hariç) ve *Gesamt-schule*'lerde bu durumlarda kura çekilmesi şart koşulmuştur. Belli bir bölgeye ait olmayan diğer ortaöğretim okullarında da kayıt başvurularının sayısı okulun yeni öğrenci alma kapasitesini aştığı durumlarda başka önlemler uygulayarak başvuruların tümü kabul edilemediğinde kura usulüne başvurulması mümkündür. Kura yöntemi uygulandığı takdirde okul bunun için okuldan sorumlu merci ile birlikte uygun kıstaslar geliştirecektir. Yani çocuğunuzun belli bir okulda yer bulamaması mümkün olabilir. Bu durumda her halükarda çocuk istediği diplomayı alabileceği bir okul türüne yerleştirilecektir.

Yayınlayan:

Niedersächsisches Kultusministerium
Schiffgraben 12, 30159 Hannover
E-Mail: pressestelle@mk.niedersachsen.de
www.mk.niedersachsen.de

Sipariş:

Fax: 05 11 / 1 20 74 51
E-Mail: bibliothek@mk.niedersachsen.de

Bu broşür, eyalet hükümetine ait tüm diğer yayınlarda olduğu gibi seçim kampanyalarında reklâm amacıyla kullanılamaz

Tasarım:

Visuelle Lebensfreude, Hannover

Baskı:

COLOR+, Holzminden

Temmuz 2016